

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2207/2024.

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Patyi András* és *dr. Szabó Marcel* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.027/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.027/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria végzése sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogát [Alaptörvény XXVIII cikk (1) és (7) bekezdése].
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint a Magyar Posta Zrt. (a továbbiakban: Posta) 2022. május 4. napján az eVÁM rendszerben, könnyített eljárás keretében a különös szabályozás szerint kezdeményezte vám-árnyilatkozat benyújtásával egy postai küldemény szabad forgalomba bocsátását (a továbbiakban: vám eljárás). A küldemény címzettje az indítványozó volt. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú vámhatóság) a vám eljárást elvégezte, melynek során vámterhet szabott ki, amelyet az indítványozó a postai vámkezelési díjjal együtt a küldemény átvételekor megfizetett.
- [3] Az indítványozó 2022. május 18. napján az elsőfokú vámhatóságnál előterjesztett kérelmében a vámterh törlését és visszafizetését kérte, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a küldemény elhanyagolható (45 euró alatti) értékű, magánszemély

által magánszemélynek küldött küldeménynek, ajándéknak minősül, ekként mentes a vámteher alól. Az elsőfokú vámhatóság az indítványozó kérelmét elutasította, arra hivatkozással, hogy az indítványozó a vám-árunyilatkozat tekintetében nem tekinthető ügyfélnek, így pedig kérelem benyújtására sem volt jogosult.

- [4] 1.2. Az indítványozó fellebbezése folytán másodfokon eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága az elsőfokú határozatot helybenhagyta. A határozat indokolása szerint az indítványozó nem adott meghatalmazást a Posta részére, így az indítványozó megbízásának hiányában a Posta a vámeljáráásban nem vámjogi képviselőként járt el, hanem a saját nevében és saját érdekében. Erre tekintettel a vámkezeléssel kapcsolatban a Postát illetik meg a jogok és terhelik a kötelezettségek, így pedig a vámeljáráásban kiszabott vámteher visszafizetésére vagy elengedésére irányuló kérelmet is csak a Posta nyújthatja be, az indítványozó nem.
- [5] 1.3. Az indítványozó keresete alapján eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet megállapítása szerint a Posta nem az indítványozó meghatalmazása alapján, hanem a saját nevében és a saját érdekében nyújtotta be a vám-árunyilatkozatot, ezért a nyilatkozattevő minőségéből fakadó valamennyi felelősséget viseli; a vám-árunyilatkozatért teljes felelősséggel tartozik, és a vám-árunyilatkozat tekintetében a Postát illeti meg minden jog és terheli minden kötelezettség. Ez pedig egyben azt is jelenti, hogy a vámeljáráásban adósnak, a vámeljáráás jogosultjának és ügyfélnek a Posta minősült. Azáltal pedig, hogy az indítványozót a vámeljáráásban jogok nem illették meg és kötelezettségek nem terhelték, az ügyféli jogállása sem volt megállapítható, így pedig sem a vám-árunyilatkozat módosítását, sem a vámteher törlését vagy visszafizetését nem kezdeményezhette. Ez pedig egyben azt is jelentette, hogy a bíróság nem vizsgálhatta érdemben, hogy helytálló-e az indítványozó azon érvelése, hogy a küldemény után akár vám-, akár áfafizetési kötelezettség keletkezett-e. A Fővárosi Törvényszék ítéletét az Unió Vámkódex rendelkezéseinek alapulvételével hozta meg.
- [6] 1.4. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes hatóság határozatának megsemmisítését és a közigazgatási szerv új eljárás lefolytatására kötelezését kérte, anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésekre hivatkozással.
- [7] A Kúria Kfv.V.35.027/2024/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet visszautasította, arra hivatkozással, hogy az indítványozó a felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg a Kp. 118. § (1) bekezdése szerinti befogadási okot. Ennek elmaradása

olyan hiányosság, amely kapcsán hiánypótlási felhívás kibocsátására sincs lehetőség, az a felülvizsgálati kérelem visszautasítását eredményezi. A Kúria végzése szerint a felülvizsgálati kérelem „befogadás iránti kérelmet egyáltalán nem tartalmaz. A felperes sem kifejezett jogszabályi hivatkozás, sem a jogszabályszöveg idézése, sem pedig tartalmi utalás útján nem jelölte meg, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát”. A Kúria ez utóbbi megállapítását a döntés elvi tartalmaként is rögzítette. Eszerint „a felülvizsgálati kérelem visszautasításának van helye, ha a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél sem kifejezett jogszabályi hivatkozás, sem a jogszabályszöveg idézése, sem pedig tartalmi utalás útján nem jelöli meg, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapozza meg annak befogadását”.

- [8] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszát, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.35.027/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelme miatt.
- [9] 2.1. Az alkotmányjogi panasz elsődlegesen az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolt bírói döntéshez való jog sérelmét állítja. Az indítványozó szerint a Kúria végzésében ugyanis egyrészt nem indokolta meg azt, hogy miért kellett volna az indítványozónak külön befogadási kérelmet előterjesztenie, másrészt iratellenesen azt rögzítette, hogy a felülvizsgálati kérelem sem kifejezett jogszabályi hivatkozás, sem a jogszabályszöveg idézése, sem pedig tartalmi utalás útján nem jelölte meg, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésben foglalt mely ok alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát.
- [10] 2.2. Az alkotmányjogi panasz másodlagosan a Kúria végzésének Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértő önkényességét állítja, ugyanis az indítványozó szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelem előterjesztésével összefüggésben olyan többletfeltételt támasztott vele szemben (l. befogadás iránti kérelem előterjesztése), amely a Kp.-ból nem következik. Az indítványozó szerint a Kúria *contra legem* értelmezte a Kp. szabályait, ezzel pedig elzárta őt attól, hogy a Kúria érdemben vizsgálja a felülvizsgálati kérelemben foglaltakat. A fentiek egyúttal azt is jelentik, hogy a Kúria önkényesen megfosztotta őt a jogorvoslati jogától [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés].

- [11] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.
- [12] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2024. március 1. napján vette át, az alkotmányjogi panasz pedig ezen időponthoz képest határidőben, 2024. április 30. napján került benyújtásra. Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek tekinthető, tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárás felperese volt. Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése értelmében a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott határozata alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan is támadható, az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejezetten (és kizárólagosan) a Kúria felülvizsgálati kérelmet visszautasító végzését támadta.
- [13] 3.2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.
- [14] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmével összefüggésben nem tartalmaz indokolást, az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontja követelményét.
- [15] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben ugyanakkor a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [16] 3.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [17] 3.4. Tárgyi ügyben az indítványozó – formálisan az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állító – alkotmányjogi panaszában valójában azt kifogásolta, hogy a Kúria egyrészt nem indokolta meg, hogy a felülvizsgálati kérelem miért nem felel meg a törvényi feltételeknek, másrészt a Kp. szabályait *contra legem* értelmezve követelt meg az indítványozótól egy olyan többletkötelezettséget, amelyet a Kp. nem tartalmaz, ezzel pedig elzárta őt attól, hogy a felülvizsgálati kérelme érdemi elbírálásra kerüljön.
- [18] 3.5. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy a Kúria támadott végzésében azt állapította meg, hogy a felülvizsgálati kérelem nem jelölt meg egyetlen befogadás okot sem, azaz nem tartalmazott befogadás iránti kérelmet. A Kúria rámutatott, hogy a támadott jogerős ítélet jogszabálysértő volta való hivatkozás még az anyagi jogi és eljárásjogi jogszabálysértések megjelölése mellett sem helyettesítheti a Kp. 117. § (4) bekezdésében rögzített követelményt, azaz a Kp. 118. § (1) bekezdése szerinti befogadási ok pontos megjelölését. A Kúria végzésében arra is kitért, hogy az indítványozó mint felperes az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésére is csupán a jogerős ítélet jogszabálysértő mivoltának alátámasztására szolgáló, az ügy érdemére tartozó jogi érvelésében utalt, arra nem a befogadás szükségességét alátámasztó körülményként hivatkozott, így a Kúria ezt sem értékelhette befogadási okként.
- [19] 3.6. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt felhívja a figyelmet következetes gyakorlatára, mely szerint az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}.
- [20] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is kiemeli, hogy nem hagyományos jogorvoslati fórum, „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, amely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének

alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Valamint az, „hogyan az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést tévesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek” {3416/2023. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [22]}.

[21] Az Alkotmánybíróság arra is felhívja a figyelmet, hogy állandó gyakorlata szerint annak megítélése, hogy „a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, amelyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {például: 3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [54]; 3120/2025. (IV. 25.) AB végzés [36]}.

[22] 3.7. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság az indokolt bírósági döntéshez való jog sérelmével kapcsolatban rámutat, hogy jelen ügyben a Kúria nem arról döntött, hogy a felülvizsgálati kérelem megalapozott-e, hanem arról, hogy az a formai feltételeknek megfelel-e. Márpedig a Kúria hivatalbóli döntési és jogértelmezési kompetenciájába tartozik, hogy megvonja azt a határt, amely elválasztja az érdemben vizsgálható, illetve visszautasítandó felülvizsgálati kérelmek körét {3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [55]; 1049/2026. (II. 11.) AB határozat, Indokolás [52]}.

[23] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által sérelmezett végzésében a Kúria a Kp. vonatkozó szabályainak alkalmazásakor megfelelő részletezettséggel és indokokkal, érvekkel támasztotta alá azt a döntését, amely szerint a felülvizsgálati kérelmet vissza kellett utasítania. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indokolási kötelezettség teljesítésének az Alkotmánybíróság általi alkotmányossági szempontú vizsgálata nem terjedhet ki sem a felülvizsgálat befogadása iránti kérelem tartalmához kapcsolódóan az eljáró bíróság által megállapított tények, sem az ahhoz kapcsolódóan szakkérdésben meghozott bírósági döntés felülvizsgálatára, felülmérlegelésére.

[24] 3.8. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésnek sérelmére hivatkozva azt is állította, hogy a Kúria *contra legem* értelmezte a Kp.-nak a befogadási feltételek megjelölésére vonatkozó szabályait, ezáltal többletfeltételeket támasztott vele szemben. E körben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria végzését annak a ténykérdésnek az eldöntésére alapozta, hogy a felülvizsgálati kérelemben a Kp. 117. § (4) bekezdésének kógens szabálya alapján a Kp. 118. § (1) bekezdése szerinti befogadási ok meg lett-e jelölve vagy sem.

[25] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasz nem vetett fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést és nem merült fel a bírói döntés érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélye sem. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ának.

[26] 4. Mivel vizsgálata során a fentiek alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az indítvány tartalma nem felel meg a törvényi feltételeknek, az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. június 30.

Dr. Polt Péter s. k.
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.
alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Lomnici Zoltán s. k.
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Polt Péter s. k.
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Réka
alkotmánybíró helyett

Dr. Patyi András alkotmánybíró különvéleménye

[27] A többségi döntésben elfogadott visszautasítással, illetve annak indokolásával nem értettem egyet, a döntést nem támogattam. Megítélésem szerint az indítványozó alkotmányjogi panasza érdemi vizsgálatának és a Kúria végzése megsemmisítésének lett volna helye. Ezért a döntéshez az Abtv. 66. § (2) bekezdése szerint az alábbi különvéleményt csatolom.

[28] 1. Az Alkotmánybíróság – gyakorlata alapján – nem vizsgálja a felülvizsgálati kérelem tartalmi megfelelőségét, nem folytat le érdemi vizsgálatot, amennyiben az alkotmányjogi panasz kizárólag szakjogi, törvényértelmezési kérdést vet fel. Azonban az ezen túlmutató, alapjogi relevanciával bíró kérdést bemutató indítvány vizsgálatára az Alkotmánybíróság már rendelkezik hatáskörrel. Alapjogi relevanciával bír, és „[a] bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét veti fel annak

kérdése, hogy eloldotta-e magát a bíróság a jogszabály szövegétől” {3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [37]}. Ezért az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági kérdés az, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadási feltételeinek vizsgálata során a jogszabály szövegétől eloldotta-e magát {3136/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [25]}. Ahogy az Alkotmánybíróság vizsgálódása kiterjed arra is, hogy döntését a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően megindokolta-e {lásd hasonlóan: 1049/2026. (II. 11.) AB határozat, Indokolás [24]}.

- [29] Az Alaptörvény 28. cikkébe foglalt rendelkezés, mely szerint „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik”, állandó és valamennyi bírói jogalkalmazásra, minden jogalkalmazói műveletre vonatkozik. Minden további alaptörvényi rendelkezés nélkül egyértelmű, hogy minden és bármely bíróság és bíró minden és bármely jogalkalmazói cselekményére, műveletére vonatkozik ez az alkotmányozói előírás.
- [30] Ahogy azt már a 1115/2026. (III. 13.) AB végzéshez és a 1150/2026. (III. 27.) AB végzéshez írt különvéleményemben is megfogalmaztam, megfelelő indítvány elbírálása esetén az Alkotmánybíróság hatáskörében és feladatkörében áll az, hogy megítélje, az adott bíróság az Alaptörvény 28. cikkéből eredő kötelezettségének eleget tett-e, azaz jogalkalmazása során az alkalmazott jogot az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte-e. Ez lényegében az Alkotmánybíróság egyik alapvető rendeltetése az Alaptörvény rendszerében. A bírói jogalkalmazásnak ezért – felfogásom szerint – nincsen a törvényértelmezésre (az ún. kizárólag szakjogi kérdésekre) szűkíthető „alaptörvénymentes”, ezáltal „alapjogoktól mentes” területe. Legfeljebb az adott alkotmányjogi panasz lehet olyan, mely tartalma szerint az alapjogi, alkotmányjogi érvelést mellőzi, nélkülözi, érvelése tisztán törvényértelmezési kérdéseket vet fel.
- [31] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panasza azonban felvetett alkotmányossági problémát, hiszen annak alapján felmerült a kérdés, hogy a Kúria döntése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelt-e. Ezért érdemben vizsgálandónak tartottam, hogy a Kúria döntése önkényesség, alaptörvény-ellenességé vált-e (azaz eloldotta-e a Kúria magát a Kp. értelmezése és alkalmazása során az Alaptörvény rendelkezéseitől), döntését az Alaptörvényben előírtak és az arra épülő alkotmánybírósági gyakorlat szerint megfelelően megindokolta-e, amely vizsgálat eredményeként – álláspontom szerint – a Testületnek az alaptörvény-ellenességet meg kellett volna állapítania.

- [32] A Kúriának a felülvizsgálat kérdésében széles mérlegelési szabadsága van, amelyben hozott döntését – kizárólag törvényértelmezési alapon – az Alkotmánybíróság nem bírálhatja felül. A Kúria az indítványozó esetében azonban a megjelölt befogadási okokról, a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságról nem döntött, hanem a felülvizsgálati kérelmet visszautasította. A visszautasító végzésében a Kúria a felülvizsgálati kérelemből a befogadás iránti kérelmet, a Kp. 118. § (1) bekezdése szerinti befogadási ok megjelölését hiányolta. Ugyanakkor a Kp. szerint az indítványozónak külön befogadási kérelmet nem kell előterjesztenie. A Kúria végzése értelmében pedig a befogadási oknak akár a jogszabályszöveg idézésével, akár tartalmi utalás útján való megjelölése megfelelő. A felülvizsgálati kérelem alapján megállapítható volt, hogy az indítványozó a Kp. szerinti befogadási okot tartalmi utalással megjelölte. Az ezek ellenére hozott visszautasító döntését a Kúria indokolásával – megítélésem szerint – nem támasztotta alá az Alaptörvényből és az arra épülő, abból fakadó alkotmánybírói követelményeknek megfelelően.
- [33] A Kúria döntése azzal, hogy az indítványozótól a törvényben nem szereplő befogadási kérelmet várt el, továbbá, hogy a visszautasítást megalapozó, így lényegi kérdésre kiterjedő, megfelelő indokolást nem tartalmaz, az alkotmányos követelményeknek nem felel meg.
- [34] A fentiek alapján a támadott döntés megsemmisítését támogattam volna.

Budapest, 2026. június 30.

Dr. Patyi András s. k.
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró különvéleménye

- [35] Az alkotmányjogi panasz visszautasításával nem értettem egyet, az ügy korábbi előadó alkotmánybírójaként az indítvány tárgyalása során eltérő álláspontot képviseltem, melyet változatlanul fenntartok. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak a Kúria végzését érdemben kellett volna vizsgálnia, és az érdemi vizsgálat eredményeként azt meg kellett volna semmisítenie, az alábbiak szerint.

[36] 1. Az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 32. § (5) bekezdése értelmében „az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálja az alapügyben hozott bírói döntést, ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg.” Jelen esetben a Kúria a felülvizsgálati kérelem visszautasításáról nem mérlegelési jogkörben eljárva döntött, hanem azért, mert „[a] felülvizsgálati kérelem visszautasításának van helye, ha a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél sem kifejezett jogszabályi hivatkozás, sem a jogszabálysöveg idézése, sem pedig tartalmi utalás útján nem jelöli meg, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt mely ok alapozza meg annak befogadását.” (Kúria végzése, Indokolás [11]). Ilyen esetben tehát az Alkotmánybíróság kizárólag a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét vizsgálhatja, azt viszont nem csupán jogosult, hanem köteles is vizsgálni. Ennek azért van különös jelentősége, mert a Kúria végzése (a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadása, illetőleg visszautasítása függvényében) lényegében kijelöli az Alkotmánybíróság vizsgálatának kereteit is. Ez még akkor is igaz, ha jelen esetben az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejezetten és kizárólagosan a Kúria végzésének alaptörvény-ellenességét állította.

[37] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában (melyhez mellékelte a felülvizsgálati kérelmét is, ekként az Alkotmánybíróság az indítványozó állítását közvetlenül is ellenőrizni tudta) kifejezetten arra hivatkozott, hogy szemben a Kúria állításával, felülvizsgálati kérelmében valójában megjelölte a Kp. 118. § (1) bekezdése szerinti befogadási okokat (azaz a Kúriának a döntését „mérlegelési jogkörben” eljárva kellett volna meghoznia, és nem pedig a felülvizsgálati kérelem állítólagos formai hiányosságára kellett volna a döntését alapítania). Az indítványozó ugyanis kifejezetten arra kérte a Kúriát, hogy a Fővárosi Törvényszék ítéletét azért változtassa meg, mert a felülvizsgálni kért határozat „az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő”, illetve „a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér” (lásd a felülvizsgálati kérelem legelső oldalán a kérelem megfogalmazása utáni mondatot). Az indítványozó a felülvizsgálati kérelemben ezt követően is kifejezetten arra vonatkozóan adott elő indokolást, hogy „miért tartja a jogerős ítéletet jogszabálysértőnek vagy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérőnek” (felülvizsgálati kérelem, 3. oldal), ezen belül is a felülvizsgálati kérelem 3-13. oldalig terjedő része azt tartalmazza, hogy az indítvány „az alábbi jogszabálysértéseket azonosította a Fővárosi Törvényszék által meghozott ítéletben”, a 13. oldal pedig konkrét határozatszámokkal megjelölve rögzíti, hogy „Az ítélet ellentétes a Kúria alábbi ítéleteivel”. A felülvizsgálati kérelem a Kp. 118. § (1) bekezdés *a)* pont *ac)*

alpontja szerinti előzetes döntéshozatali eljárást is kezdeményezett, illetőleg az *a)* pont *ad)* alpontja szerinti alapvető eljárási jogok sérelmét is indokolta (a Kp. rendelkezéseinek számszerű megjelölése nélkül).

- [38] Mindezek alapján álláspontom szerint minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a Kúria végzése tartalmában (indokolásában) elszakadt a felülvizsgálati kérelemtől, és a Kp. szövegétől is, ami már önmagában is felveti az alkotmányjogi panasz befogadásának szükségességét az Abtv. 29. §-a szerinti bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye miatt.
- [39] 3. Kétségtelen, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a felülvizsgálati kérelem befogadása feltételei fennállásának a vizsgálata *általában* nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, melyben az Alkotmánybíróság a Kúria döntését nem vizsgálhatja felül. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően soha nem vizsgálja a felülvizsgálati kérelem tartalmi megfelelőségét – annak vizsgálata azonban már az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányjogi kérdés, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása körében eloldotta-e magát a jogszabály szövegétől {3136/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [25]}, illetőleg a felülvizsgálati kérelem tartalmától, és ezáltal a Kúria döntése önkényessé, alaptörvény-ellenessé vált-e, illetőleg a Kúria döntését az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően megindokolta-e.
- [40] Jelen esetben álláspontom szerint akár az indokolási kötelezettség megsértése, akár a Kúria végzésének *contra constitutionem* jellege megállapítható lett volna.
- [41] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti *indokolási kötelezettség* megsértése azért lett volna megállapítható, mert az indítványozó felülvizsgálati kérelmében részben kifejezetten azért kérte a felülvizsgálatot, mert a Fővárosi Törvényszék ítélete „a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér” (felülvizsgálati kérelem, 1. oldal). A felülvizsgálati kérelem 13. oldala ügyszám szerint és azon belül is konkrét bekezdés szerint megjelöli azt a két közzétett határozatot, amelytől (az indítványozó álláspontja szerint) a támadott ítélet jogkérdésben eltér (Kfv.I.35.410/2020/9. számú határozat, Indokolás [22], Kfv.V.35.507/2021/5. számú határozat, Indokolás [32]). A Kúria végzésében ugyanakkor semmilyen formában nem adta indokát annak, hogy a felülvizsgálati kérelem „a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér” fordulata a Kúria megítélése szerint legalább tartalmilag miért nem azonosítható a Kp. 118. § (1) bekezdés *b)* pontja „a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés” fordulatóval, miközben maga a Kúria rögzítette azt a végzésében, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának okát akár a jogszabálysöveg idézésével, akár tartalmi utalás útján elegendő megjelölni (Kúria végzése, Indokolás [10]), továbbá ez

a kérdés kétséget kizáróan olyan, eljárásjogi értelemben „az ügy lényegi részére vonatkozó érvnek” tekinthető, mely az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség hatálya alá tartozik.

[42] Az ugyancsak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti *önkényesség* (a Kúria végzésének *contra constitutionem* jellege) pedig álláspontom szerint azért állapítható meg, mert a Kúria mind a Kp. értelmezésétől (tudniillik a befogadás okát akár kifejezett jogszabályi hivatkozás, akár a jogszabályszöveg idézése, akár tartalmi utalás útján elegendő megjelölni), mind pedig a felülvizsgálati kérelemtől (melyben minden kétséget kizáróan megtalálható és egyértelműen azonosítható legalább egy, a Kp. szerinti befogadási ok) eloldotta magát. A 20/2017. (VII. 18.) AB határozat szerint „a bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.” (Indokolás [23]).

[43] 4. Megjegyzem továbbá, hogy a Kúria végzése az *előzetes döntéshozatali eljárás* kezdeményezésének szükségessége [Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont] kérdésében nem az Európai Unió Bírósága irányadó gyakorlatának megfelelően járt el, mely a gyakorlatot a 2/2024. (XII. 03.) KK vélemény 4. pontja is rögzíti (a KK vélemény ugyan formálisan a Kúria végzésének meghozatalát követően született meg, az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésével kapcsolatos követelmények ugyanakkor nem a KK véleményből, hanem az Európai Unió Bírósága gyakorlatából fakadnak). Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése (vagy nem-kezdeményezése) szakjogi kérdés, de mint minden bírói döntésnek, ennek is meg kell felelnie az Alaptörvényből fakadó követelményeknek {26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [29]}. Jelen esetben az indítványozó felülvizsgálati kérelmében egy konkrét, az alapügyben kétséget kizáróan alkalmazott uniós jogszabály (az Uniós Vámkódex meghatározott rendelkezése) értelmezésével összefüggésben, pontosan megfogalmazott kérdést terjesztett elő, arra hivatkozással, hogy „elvi jelentőségű, az ügyféli jogot érintő alapkérdés merült fel, és ebben a kérdésben még nem született EU Bírósági ítélet”, a vonatkozó uniós jogi norma értelmezése ugyanis „lényegesen meghatározta a jogvita eldöntését” (lásd a felülvizsgálati kérelem 15. oldalát). Az indítványozó által megfogalmazott kérdés a felülvizsgálati kérelemben megjelölt

indokolással is kétségtelenül összhangban áll. A Kúria megítélése szerint ugyanakkor az indítványozó az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére „csupán a jogerős ítélet jogszabálysértő mivoltának alátámasztására szolgáló, az ügy érdemére tartozó jogi érvelésében utalt, arra nem a befogadás szükségességét alátámasztó körülményként hivatkozott” (Kúria végzése, Indokolás [10]). A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontja alapján ugyanakkor az előzetes döntéshozatali eljárás szükségességét éppen „az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálatával” kell a felülvizsgálati kérelem kezdeményezőjének indokolnia. A Kúria végzésének indokolásában azonban adós maradt annak kifejtésével, hogy (a Kp. szóhasználatában) „az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata” az megítélése szerint miért nem azonos (a Kúria szóhasználatában) „a jogerős ítélet jogszabálysértő mivoltának alátámasztására szolgáló” jogi érveléssel, és az indítványozó felülvizsgálati kérelme a Kp. szerinti „az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata” követelményét jelen esetben miért is nem teljesítette, mely ugyancsak felveti (megközelítéstől függően) akár az indokolt bírói döntéshez való jog, akár a *contra constitutionem* bírói döntés lehetőségét.

[44] 5. A Kúria végzésének érdemi vizsgálat nélküli visszautasítása pusztán azon az alapon, hogy „a Kúria hivatalbóli döntési és jogértelmezési kompetenciájába tartozik, hogy megvonja azt a határt, amely elválasztja az érdemben vizsgálható, illetve visszautasítandó felülvizsgálati kérelmek körét”, gyakorlatilag azt jelenti, hogy az Alkotmánybíróság még a legszélsőségesebb esetekben sem kívánja a Kúria felülvizsgálati kérelmet visszautasító végzését felülvizsgálni az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme miatt, függetlenül attól, hogy az Alkotmánybíróság erre nem csupán jogosult, hanem az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként kifejezetten köteles is.

[45] Ez a megközelítés ráadásul azt is jelenti, hogy ha a Kúria felülvizsgálati kérelmet bármely okból visszautasítja (és nem pedig a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról határoz), ez a visszautasítás nem minősül az Ügyrend 32. § (5) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörben meghozott döntésnek, ekként az indítványozók végeredményben adott esetben a Kúria nyíltan alaptörvény-ellenes, ám az Alkotmánybíróság által felülvizsgálni nem kívánt döntése miatt elesnek attól a lehetőségtől is, hogy az alapügy érdemének alkotmányossági vizsgálatát kérhessék.

Budapest, 2026. június 30.

Dr. Polt Péter s. k.
az Alkotmánybíróság elnöke

az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett